Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 499/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Olkiluoto 3:n valmistumisen viivästymisestä ja uusiutuvan energian tuotannon edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ville Niinistö /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen 499/2016 vp:

> *Miten hallitus aikoo vauhdittaa uusiutuvan energian käyttöönottoa Suomessa ilmastopäästöjen vähentämiseksi ja uusien kestävien energiaratkaisujen käyttöönottamiseksi erityisesti suhteessa Olkiluoto 3:n ja muiden ydinvoimahankkeiden jatkuvaan viivästymiseen ja epäonnistumisiin,*
>
> *millä tavoin hallitus osallistuu Olkiluoto 3 -hankkeen etenemisen valvontaan Suomen yleisen edun näkökulmasta ja*
>
> *miten hallitus aikoo estää sen, että Olkiluoto 3:n moninkertaisiksi nousseet kustannukset lopulta kaatuvat suomalaisten veronmaksajien ja kaikkien suomalaisten sähkönkuluttajien maksettaviksi?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituskauden kärkihankkeita on ”Hiilettömään, puhtaaseen ja uusiutuvaan energiaan kustannustehokkaasti”. Tavoitteena on lisätä päästöttömän, uusiutuvan energian käyttöä kestävästi niin, että sen osuus 2020-luvulla nousee 50 prosenttiin. Hallitus on varannut uusiutuvan energian ja energiateknologian kokeiluhankkeiden investointitukeen yhtensä 100 miljoonaa euroa vuosina 2016–2018. Vuonna 2016 tätä tukea myönnettiin mm. liikenteen biokaasuhankkeille ja geotermisen energian hankkeelle. Lisäksi vuosittain myönnetään yhteensä 35 miljoonaa euroa tukea energiatehokkuus- ja uusiutuvan energian hankkeisiin.

Hallitus valmistelee uutta energia- ja ilmastostrategiaa. Siinä linjataan tarvittavat toimet, joilla varmistetaan kehityspolku kohti vuotta 2030 hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden ja Suomen EU-jäsenyyteen perustuvien velvoitteiden saavuttamiseksi.

Uusiutuvan energian osuus nousee noin 47 prosenttiin loppukulutuksesta jo nykytoimilla. Hallituksen asettaman uusiutuvan energian tavoitteen saavuttaminen edellyttää noin 10 terawattitunnin lisäämistä uusilla politiikkatoimilla (esim. verotus, biopolttoaineiden jakeluvelvoite, tuet). Uusiutuvan energian lisäämisen ja päästöjen vähentämisen potentiaali on nestemäisten biopolttoaineiden käytön lisäämisessä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 499/2016 vp

Metsäenergian käytön edistäminen on myös keskeinen Suomen energia- ja ilmastotavoitteiden kannalta. Tuulivoimahankkeita on runsaasti vireillä, mutta tuulivoimapotentiaalin merkittävä lisääminen edellyttää uutta sähkön tuotantotukijärjestelmää. Tällaisen tuotantotukijärjestelmän käyttöön ottaminen ja muut uusiutuvan energian tukipolitiikan valinnat ovat energia- ja ilmastostrategian keskeisiä asioita ja edellyttävät huolellista arviointia niiden tarpeellisuudesta, kustannustehokkuudesta ja vaikuttavuudesta. Energia- ja ilmastostrategia on tarkoitus antaa selontekona eduskunnalle vuoden 2016 aikana. Strategiassa linjattujen politiikkatoimien toimeenpanon valmistelu alkaisi sen jälkeen välittömästi.

Ydinenergia-alan ylin johto ja valvonta kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle. Ydinturvallisuuden ja säteilyn käytön valvonnasta vastaa Suomessa sosiaali- ja terveysministeriön alainen Säteilyturvakeskus (STUK). Ydinenergialaissa ja –asetuksessa sekä valtioneuvoston päätöksissä määritellään ydinenergian rakentamista, käyttöä ja valvontaa koskevat vaatimukset, joiden mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriö ja STUK valvovat ydinvoimalaitoshankkeita suunnitteluvaiheesta aina laitoksen käytöstä poistoon asti. Ydinvoimahanke on mittava projekti, jonka vaikutuksia ja toteutusta arvioidaan jo ennen rakentamisen aloittamista esimerkiksi ympäristönvaikutusten arvioinnissa, periaatepäätöksessä sekä rakentamisluvassa. Olkiluoto 3 –hanketta valvotaan kaikilta osin lain edellyttämällä tavalla.

Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikkö sai rakentamisluvan vuonna 2005. Sen jälkeen hanke on kohdannut viivytyksiä ja on nyt useita vuosia alkuperäisestä aikataulustaan jäljessä. Tällä hetkellä laitostoimittaja Areva ja luvanhaltija Teollisuuden Voima Oyj kiistelevät Olkiluoto 3 -hankkeen viivästyksistä aiheutuneista kuluista tukholmalaisessa välimiesoikeudessa. Mahdolliset välimiesoikeudesta aiheutuvat korvausvelvoitteet ja projektin viivästyksestä aiheutuvat kustannukset koituvat Teollisuuden Voiman sekä sen omistajien maksettaviksi.

Helsingissä 21.10.2016

Elinkeinoministeri Olli Rehn